

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII w Publicznym Gimnazjum im. Wojciecha Siemiona w Kruszewie

Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowego Systemu Oceniania:

1. Rozporządzenie MEN z dnia 23.12.2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (załącznik nr 2 oraz załącznik nr 4).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 06.01.2009 r. w sprawie dopuszczenia do użytku szkolnego programów wychowania przedszkolnego, programów nauczania i podręczników oraz cofania dopuszczenia.
3. Statut Szkoły.
4. Wewnątrzszkolny System Oceniania.
5. Podstawa programowa dla gimnazjum.

Nauczanie historii odbywa się według programu nauczania „Śladami przeszłości” autorstwa Teresy Kowalskiej i Tomasza Maćkowskiego – **numer dopuszczenia 60/1/2009**

Wykorzystujemy podręczniki:

- ✓ dla wszystkich klas - z serii „Śladami przeszłości” pod red. Stanisława Roszaka, wydawnictwa „Nowa Era”

Program realizowany jest w ciągu 6 godzin w trzyletnim cyklu nauczania, w przedziale:

- kl. I - 2 godziny tygodniowo,
- kl. II - 2 godziny tygodniowo,
- kl. III - 2 godziny tygodniowo.

CELE OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju oraz motywowanie go do dalszej pracy poprzez określenie jasnych kryteriów oceniania.
3. Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
4. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

KONTRAKT NAUCZYCIELA Z UCZNIAMI

1. Nauczyciel i uczeń są partnerami w pracy na lekcji.
2. Uczeń bierze na siebie odpowiedzialność za własną naukę.

3. Uczeń zobowiązuje się do systematycznego rozwijania swoich umiejętności i pogłębiania swojej wiedzy.
4. Nauczyciel zobowiązuje się na zajęciach z historii stosować różnorodne formy kontroli, aby wszechstronnie ocenić wiedzę i umiejętności ucznia.
5. Nauczyciel ocenia w sposób jawny zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców. Ocena powinna być uzasadniona oraz wpisana do zeszytu przedmiotowego (ewentualnie zeszytu korespondencji).
6. Oceny z historii będą ustalane w skali 1-6:
 - 6 – celujący
 - 5 – bardzo dobry
 - 4 – dobry
 - 3 – dostateczny
 - 2 – dopuszczający
 - 1 – niedostateczny
7. Za swą pracę i aktywność na lekcji uczeń będzie dodatkowo oceniany otrzymując „plusy” lub „minusy”. 5 „plusów” będzie równoznaczne z otrzymaniem oceny bardzo dobrej, natomiast 3 „minusy” z oceną niedostateczną.
8. Przedmiotem oceny są:
 - a) umiejętności (chronologia historyczna, analiza i interpretacja historyczna, tworzenie narracji historycznej – stanowiące główne cele kształcenia w ramach podstawy programowej)
 - b) wiedza historyczna,
 - c) umiejętność łączenia wiedzy z różnorodnych przedmiotów,
 - d) postawa – aktywność.
9. Przy ustalaniu oceny semestralnej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:
 - prace klasowe,
 - kartkówki i odpowiedzi ustne,
 - aktywność na zajęciach,
 - aktywność pozalekcyjna,
 - prace domowe i prace długoterminowe.
10. Ocena semestralna i roczna jest zatem wystawiana na podstawie ocen bieżących, ale nie może być ich prostą średnią arytmetyczną. Większe znaczenie mają oceny za pracę wymagającą wykorzystania zdobytej wiedzy oraz zastosowanie nabytych umiejętności; wymagającą stałego, systematycznego wysiłku niż uzyskane za pracę wymagającą jednorazowego, krótkotrwałego zaangażowania.
11. Ocena roczna wyliczana jest jak semestralna, przy czym ocena semestralna traktowana jest jak praca klasowa.
12. Nauczyciel przy wystawianiu oceny semestralnej i rocznej będzie brał pod uwagę wielkość czynionych postępów i zaangażowanie ucznia.
13. Uczniowie, którzy opuszczą ½ zajęć powinni zdawać egzamin klasyfikacyjny z przedmiotu.
14. Prace klasowe (sprawdzające i kontrolne) w formie **testów** są dla ucznia obowiązkowe. W przypadku gdy uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych powinien napisać ją w terminie dwóch tygodni po powrocie do szkoły. W szczególnych przypadkach (np. długotrwała choroba) nauczyciel może w porozumieniu z uczniem wydłużyć termin poprawy.
15. Prace klasowe powinny być zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej
16. Prace klasowe są 45- minutowe i powinny być poprzedzone lekcją powtórzeniową, na której omówiony jest jej zakres oraz kryteria wymagań.

17. Praca klasowa obejmuje zwykle jeden dział programowy. Jeżeli dział jest obszerny uczniowie mogą pisać pracę klasową po zrealizowaniu znacznej jego części.
 18. Kartkówki nie są zapowiadane. Mogą obejmować materiał wyłącznie z trzech ostatnich lekcji.
 19. Uczeń ma prawo zgłosić w ciągu semestru 1 nieprzygotowanie do lekcji, nie dotyczy to jednak zajęć, na które zapowiedziano sprawdzian lub inne, ustalone z uczniami formy kontroli. W wyjątkowych przypadkach (np. długotrwała choroba) nauczyciel może uwzględnić większą ilość zwolnień.
Nieprzygotowania obejmują:
 - brak zadania domowego
 - odpowiedź ustną,
 - kartkówkę
- Ponowny brak zadania domowego skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
20. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego – zeszytu ćwiczeń. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie i estetycznie. W przypadku nieobecności ucznia w szkole, powinien go uzupełnić w ustalonym z nauczycielem terminie.
 21. Na końcu roku szkolnego system oceniania podlega ewaluacji.

SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW

- na pierwszej godzinie lekcyjnej nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO,
- wymagania na poszczególne oceny udostępnione są przez nauczyciela wszystkim uczniom/rodzicom/opiekunom na ich prośbę,
- oceny są jawne (dla danego ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych), oparte o opracowane kryteria,
- sprawdziany przechowywane są w szkole do końca danego roku szkolnego.

SPOSOBY INFORMOWANIA RODZICÓW (PRAWNYCH OPIEKUNÓW)

- wychowawca na pierwszym zebraniu informuje rodziców o WSO,
- o ocenach częściowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach lub w czasie indywidualnych spotkań,
- rodzice mają wgląd do dziennika elektronicznego, gdzie mogą sprawdzić bieżące oceny swego dziecka,
- informacja o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywana rodzicom zgodnie z procedurą zawartą w Statucie Gimnazjum,
- przedmiotowy system oceniania jest dostępny na stronie internetowej gimnazjum.

DOSTOSOWANIE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA Z HISTORII DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania specjalnego lub indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. *W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostają zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.*

NARZĘDZIA I WARUNKI POMIARU OSIĄGNIĘĆ

1. Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:
 - prace klasowe,
 - kartkówki,
 - odpowiedzi ustne,
 - prace długoterminowe,
 - prace domowe – kontrola zeszytu ćwiczeń,
 - aktywność.Osiągnięcia ucznia są podsumowane oceną w dzienniku.
2. Częstotliwość pomiaru osiągnięć:
 - sprawdziany/testy (1 godz. lekcyjna) – co najmniej 1 w semestrze, ale nie więcej niż 3,
 - kartkówki (10 – 15 min.) co najmniej 1 w każdym dziale, ale nie więcej niż 3,
 - odpowiedzi ustne – co najmniej 1 w każdym semestrze,
 - prace długoterminowe – zależne od potrzeb,
 - prace domowe (pisemne lub ustne) – w zależności od potrzeb.(ale co najmniej 1 ocena w każdym semestrze)
3. Obserwacja ucznia uwzględniająca:
 - przygotowanie do lekcji,
 - prowadzenie zeszytu,
 - wypowiedzi na lekcji,
 - praca w grupie,
 - posługiwanie się pomocami naukowymi (mapy, tablice graficzne, atlasy, słowniki itp.) podsumowywana w formie ustnej oceny opisowej na bieżąco, pod koniec każdego semestru oceną w dzienniku „za aktywność”(pięć plusów ocena bardzo dobra ; trzy minusy – niedostateczna)).
4. Inne formy aktywności:
 - tworzenie i przedstawianie prezentacji multimedialnych,
 - wykonywanie albumów, plakatów, makiet, pomocy naukowych,
 - udział w konkursach przedmiotowych.

Oceny za pracę w grupie, prace długoterminowe i aktywność wystawione są po uwzględnieniu samooceny ucznia i jego pracy przez kolegów.

OCENA BIEŻĄCA I JEJ KRYTERIA

1. Do ustalenia oceny stosuje się skalę:
 - 6 – celujący
 - 5 – bardzo dobry
 - 4 – dobry
 - 3 – dostateczny
 - 2 – dopuszczający

1 – niedostateczny

2. Kryteria ocen:

wypowiedzi ustne

oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, wnioskowania, porównywania, dostrzegania analogii historycznych, rozumienia związków przyczynowo – skutkowych, liniowych i synchronistycznych, między teraźniejszością a przeszłością; stosowanie terminologii historycznej, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych (mapy, tablice graficzne) itp.

- celujący – odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera treści pozaprogramowe – własne przemyślenia i oceny,
- bardzo dobry – odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi,
- dobry – odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia,
- dostateczny – uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe,
- dopuszczający – niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela,
- niedostateczny – nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych.

sprawdziany/testy

prace pisemne badają znajomość wiedzy, umiejętności formułowania wypowiedzi na piśmie, umiejętność oceny przydatności różnych źródeł informacji w rozwiązywaniu problemów; znajomość różnych interpretacji wydarzeń i faktów oraz formułowanie własnych ocen i sądów historycznych

- **kartkówki** składają się z kilku krótkich pytań, pytania są punktowane,
- **sprawdziany** zawierają kilka lub kilkanaście pytań; w formie **testu**, zawierają zadania otwarte lub zamknięte, którym jest przyporządkowana określona liczba punktów,

Testy i sprawdziany są oceniane zgodnie z wymaganą ilością punktów na daną ocenę.

Sposób wystawiania oceny:

97 - 100% - celujący

90 – 96% - bardzo dobry

75 – 89% - dobry

50 - 74% - dostateczny

30 - 49% - dopuszczający

0 - 29% - niedostateczny

prace długoterminowe

przy ustaleniu oceny brane są pod uwagę: sposób zaplanowania, samodzielność, wartość merytoryczna, umiejętność prezentacji wyników, oryginalność pomysłów, estetyka wykonania, kompletność, możliwości ucznia,

prace domowe

ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (w przypadku prac ustnych), zgodność z poziomem wymagań, estetyka,

praca w grupie

bierze się pod uwagę: precyzyjność, stopień zaangażowania, samodzielność, efektywność, czas jej wykonania, formę prezentacji efektów pracy grupy,

udział w projekcie

ocenie podlega: zaangażowanie, systematyczność, samodzielność, korzystanie z materiałów źródłowych, forma prezentacji efektów pracy

aktywność pozalekcyjna

udział w konkursach (wyniki najwyższe – ocena celująca, wyniki na poziomie wyższym niż przeciętny – ocena bardzo dobra.)

Uwaga!

W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe (uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania) potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel dostosowuje kryteria wymagań edukacyjnych do możliwości percepcyjnych ucznia **w porozumieniu z jego rodzicami** oraz pedagogiem szkolnym.

Przy ocenianiu obowiązuje sześciostopniowa skala ocen:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści koniecznych,
- ma poważne braki w podstawowych wiadomościach, uniemożliwiające dalszą naukę,
- nie przejawia chęci przyswajania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w podstawowych wiadomościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je nadrobić,
- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przejawia gotowość i chęć do przyjmowania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści przewidziane w programie nauczania na poziomie podstawowym,

- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o średnim stopniu trudności i niewielkim stopniu złożoności,
- popełnia błędy w stosowaniu terminów i pojęć historycznych,
- próbuje porównywać, selekcjonować i klasyfikować fakty i informacje,
- dostrzega podstawowe związki pomiędzy różnymi faktami historycznymi,
- współpracuje z nauczycielem,
- wykazuje aktywność na lekcji.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi samodzielnie pracować z podręcznikiem, materiałem źródłowym,
- ustnie i pisemnie stosuje terminy i pojęcia historyczne,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł,
- efektywnie współpracuje w zespole i aktywnie pracuje w grupie,
- bierze udział w dyskusjach, wymianie poglądów, potrafi argumentować i bronić swoich racji.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania historii w danej klasie,
- sprawnie posługuje się wiadomościami,
- rozwiązuje samodzielnie problemy, potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska historyczne,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę w ocenie bieżących wydarzeń,
- umie bronić swoich poglądów, a także potrafi dochodzić do porozumienia w kwestiach spornych,
- wnosi twórczy wkład w realizowane zagadnienia.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- w wysokim stopniu opanował treści programowe, rozszerzając swoją wiedzę o wiadomości wykraczające poza granice danej klasy,
- umie formułować oryginalne wnioski, hierarchizować i selekcjonować nabytą wiedzę,
- bierze udział i osiąga znaczące sukcesy w konkursach przedmiotowych,
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania.

Opracowanie: Marcin Koch